

figer: Der behøves Midler til dette og hiint, og Rigsdagen kan ikke undslaae sig for at komme disse Forlangender imøde, naar det viser sig nødvendigt. Men selv om det er saa, at der er Mulighed for, at Pensions- og Hjælpesonden ikke kan slaae til, er det vistnok aldeles klart, at det er rimeligt og sandsynligt, at Resultatet vil blive det, som den ærede Minister er gaaet ud fra, at der vil blive en betydelig finantstiel Lettelse ved at gaae ind paa dette Forslag. Man faaer derved Raadighed over Midler, der nu gives ud, ikke alene til Nytte, men, som den ærede Rigsdagsmand, der sidder i Nærheden af mig (E. Larsen), erklærede, ganske til Glæde, fordi der er Sogne, hvor Indtægterne nu ere saa store, at disse Sogne kun kunne faae gamle og udlevede Præster til Sjølesøgere. Disse Midler ville altsaa blive disponible ved nærværende Lovforslag, og istedetfor at man nu kommer til Rigsdagen om Understøttelse, vilde der blive Midler, hvoraf de kirkelige Fornødenheder kunde afholdes. Jeg troer dernæst, at selv om det ikke vil finde Sted, at man med eet Slag vil opnaae disse Fordele, men at det først vil vise sig i Tidernes Løb, er der dog Sandsynlighed for, at Beparelsene og de finantstielle Fordele ville indtræde nogenlunde hurtigt. Det er nemlig oplyst i Lovforslagets Motiver, at der er cirka 400 store Kald, hvis Indtægter skulle begrænses, og altsaa en Deel af dem gaae over til Pensions- og Hjælpesonden. Disse cirka 400 store Kald ere netop de, i hvilke de Præster, der i sin Tid bleve bestfættede, ere gamle, og der er saaledes Sandsynlighed for, at Vacancer i dem ville indtræde temmelig hurtigt, saa at det ikke vil vare ret længe, førend de Midler, som nu bortkastes uden allermindste Nytte, kunne faae en forstandig Anvendelse. Men selv om man fra et finantstiel Standpunkt kunde foretrække en saadan Ordning, hvorefter Midlerne indbrøges umiddelbart i Statskassen, forekommer det mig dog ikke, at dette skulde være en Grund til at nægte at gaae ind paa Lovforslaget og vedtage det, som det nu foreligger. Det kan dog ikke være Meningen, at Enhver af os, der sidde her, kun vil stemme for et Forslag, der i det Hele fyldestgjør, hvad der efter hans Anskuelse er

det Rette. Dersom dette blev Tilfældet, vilde Arbejdet her gaae istaa, idet det altid vil være Tilfældet ved større Arbejder, at Anskuelserne ere saa forskellige, at Enighed ikke kan opnaaes. Det forekommer mig klart, at naar Lovudkastet, hvis det bliver til Lov, maa siges at indeholde væsentlige Fremskridt fremfor den nuværende Tilstand, er der al Anledning til at tage imod det. Og betragtes Lovforslaget fra dette Synspunkt, erkendes det jo fra alle Sider, endog fra afgjorte Modstanderes Side, at det indeholder bestemte Fremskridt fremfor den nuværende Tilstand, og hvad Bestemmelsen om Pensions- og Hjælpesonden angaaer, som man ikke er fornøjet med, da finder jeg det klart, at den ogsaa indeholder Fremskridt fra den nuværende Tilstand; thi den aabner dog Rigsdagen Indflydelse paa en aarlig Sum af 250,000 Rd., en Sum, som den nu ingensomhelst Indflydelse har paa, idet det netop er den Sum, som nu udgives paa en ikke heldig Maade til de høist lønnede Præstekald. Det maa jo dog aabenbart være en Fordeel, at de kirkelige Fornødenheder, som nu maae tilveiebringes ved Beskættning paa Borgene, ville kunne tilveiebringes ved Indskrænkninger i ca. 400 højere lønnede Embeder. Ved at forkaste Loven mener jeg derimod, at man ikke opnaaer Andet, end at man lader det blive ved det Gamle; thi det troer jeg, at man efter nærværende Sags Historie og efter de Anstrængelser, det i det Hele har kostet at faae Sagen frem, kan sige sig selv, at det ikke er sandsynligt, at man i en nær Fremtid kan sætte det igjennem, som man ønsker fra den anden Side. Der har tillige i denne Sag været Tale om Folkets Dnsfer. Jeg er fuldstændig enig i, at, forsaavidt Folket har rimelige og phantastiske Dnsfer, kan man ikke tage Hensyn til dem, men paa den anden Side er det ligesaa klart, at naar Folkets Dnsfer gaae i en Retning, som fra alle Sider her i Salen erkendes for forstandig og fornuftig, have vi den Pligt at komme dem imøde, saavidt vi kunne. Nu er det ikke blevet bestridt fra nogen Side, at en Udvæjning af urimelige Lønninger er et Dnsfe, som Folket har, og det er blevet sagt af den ærede Folkethingsmand, der aabnede Forhandlingerne forleden Dag, og